

תחרות הבחירות

של

העולם הזה

כל אזור במדינה מצייר לעצמו, לפני הבחירות, תמונה מסוימת של התוצאות. האם בקיאת בהלך הרוחות ברחוב? האם יש לך חושניות מפותח? אם כן: נסה לחשב את התוצאות הסופיות של הבחירות לכנסת השניה באחוזים, רשום אותו ושלח אותו עד יום 15.7.51 למערכת העולם הזה, ת.ד. 136, רח' לילינבלום 12, תל-אביב. (תחרות הבחירות).

השם:

הכתובת:

הגיל:

המקצוע:

בין בעלי הניחוסים שיתאמתו תוגרלנה 3 טיסות לאילת.

הגנו להציג בפניכם את

"האמבסדרור"

סטוס לוקסוס של מ.ו.א.

ניו יורק

לונדון ומפריז

עובד את לונדון בכל יום ראשון בשעה 20.30
מגיע לניו יורק בכל יום שני בשעה 7.30
עובד את פריז בכל יום שני בשעה 19.00
מגיע לניו יורק בכל יום שלישי בשעה 7.40
סנה אל סוכן הנסיעות שלך או טלפן:
מ.ו.א. חרמביב 67441/2
רק מ.ו.א. יאק מזכר לאלקסוס האלקסוס
ולארכה וחברה 16 ארכיב.

נצל את ההזדמנות

הבטיח חלק מחסכוניתך לפי השער הרשמי של

1 ל"י = \$2,80

רכוש מ"ב

שטרי-חסכון
צמודי-דולר

המדה המקסימלית המותרת לך:

עד גיל 18 100 ל"י — \$ 280
לכל מבוגר 250 ל"י — \$ 700

המכירה בכל הבנקים

פרסום רמון

פסנתרים

קניה — מכירה — תקונים
פונונים

א. וסטרמן, תיא, רחוב רש"י 9

חדר לשנה אחת

דרוש לזוג צעיר עובד העובר לשכון. תשלום ברוח הזמן — ערבות בטוחה. טלפון: טל. 2018, ת"א, למזכירה. בימים א-ה, בשעות 8-1 בבקר.

למשרד חקירות

דרוש מתלמד, נער בגיל 16/15, בוגר ב"ס עממי, חרוץ וזריז. ידיעת שפות רצויה.

לפנות בכתב יד ולפרט תולדות חיים לת. ד. 2526, תל-אביב.

(המשך ממעמד 7)

לגנבים, לב גבורים. במשך 20 חדשים לא היתה עוד הבעיה העיקרית של צפתי התכנית שלו ביחס לבנין בן 12 קומות שבבילי האומות המאוחדות בירושלים (עם סניף בקפריסין, הבסיס הצבאי של האומות המאוחדות בעתיד), אלא עצם השאלה משום מה רואה בו בית המשפט בלתי שפוי בדעתו. משהגיע הדבר ליוכוח, לא יכול היה אף אחד מהרופאים והפרקליטים להגדיר בדיוק משי פטי מה זה אדם שדעתו בלתי שפויה. השופט החוקר העיר בזמן החקירה ה' מוקדמת, כי עצם הרעיון של הקמת בית בן 12 קומות, או ההשקפה שהמלך עב' דללה אינו צריך להתערב בעניני ישראל, אינם יכולים עוד לשמש הוכחה, כי האומר זאת הוא בלתי שפוי בדעתו. אלא שהרופאים טענו, שאברהם צפתי הוא טיפוס כזה, המסוגל בתנאים וני סיבות מסוימים, להיות מסוכן לחברה (הראיה: התפרצותו לכנסת עם ססן ביד).

כשנה ישב צפתי במוסד חולי רוח בבית ים, עבד שם, נחשב על הבריות ונלחם בעוון שיוציאוהו משם. לא עזרו דבריו מלאי ההתלהבות והכנות, הוא לא ידע חוק, אלא לבסוף הופיע בשמו עו"ד מרכזי שטיין שהעלה את הטענה הפורמלית כי אין קטיגוריה רשאית להביא הוכחות כי נאשם הוא בלתי שפוי אלא להיפך (ההגנה) ומכאן האשנה לפסק הדין כי שנתיים. צפתי רצה לשבת בבית הסוהר ולא במוסד לחולי רוח. בשעת הסיכומים במשפטו השיב לקטיגור: "אני רוצה לשבת בבית הסוהר. לגני בים יש לב גבורים, אני מעדיף לשבת ב' גיהם מאשר בין משוגעים". מה שהסביר צפתי בכמה וכמה הזדמנויות הוא, כי בהיותו איש אידיאליסטיסטיים, שעבר על החוק, דינו כדין כל לוחם למען רעיון, אך הוא לא יסבול יחס כאל מטורף. עתה נתמלא מבוקשו.

פשעים

"נניח שאכל בשר"

אדם בן 32, הנראה כבן 45, בעל קלס' תר פנים של מתאגרף טיפוס, ישב על ספסל הנאשמים בבית המשפט המחוזי בתל אביב, כאשר החל להתברר המשפט בשיתוף פעולה עם הנאצים. מזה שלש שנים ומעלה עמדה שאלה זו של משתפי פעולה עם הגרמנים נגד היהודים במרכז הדיונים של משרד המשפטים; לא היה במדינה חוק, שלפיו אפשר יהיה לדון אנשים על מעשים מסוג זה שנעשו, בעבר, במדינות אחרות. מדי פעם היו קורים בחוצות תל אביב, חיפה, ירושלים ומקור מות אחרים אינצידנטים דרמטיים, כאשר מייסרה היה מתנפל על אדם, מצביע עליו כעל אחד שפשע בעם היהודי אי שם במחנה ריכוז באירופה בזמן המלחמה. המשטרה היתה עוצרת את האיש, חוקרת. המצב היה עדין, לא נוח. היו אומרים: "לא יתכן, כי במדינת ישראל יוכלו למצוא מקלט פושעי מלחמה יהודיים". לבסוף בא החוק לעשיית דין בנאצים ועוד ריהם, שאושר על ידי הכנסת באוגוסט 1940.

קצב מכאן שבע. בפני בית המשפט המחוזי הופיע עורך דין מרכיב משי קפיים אמריקאיים ובעל מבטא אנגלי, טען, כי החוק לעשיית דין בנאצים ועוד ריהם, שנתקבל על ידי הכנסת הראשונה במדינת ישראל, אין לו תוקף. האיש על ספסל הנאשמים היה יעקב הוניגמן, קצב מכאן שבע, הנאשם ברצח 21 יהודים במתנות גרדיק, פאולבריק וספורטשולה אשר בגרמניה בימי מלחמת העולם השני; ה' התאכזרות בעשרות עצורים אחדים במחנות אלה; גרימת מות לאחרים. בחקירה המוקדמת שהתנהלה במשך חודשיים רבים סיפרו עדים על יחסו האכזרי של הוניגמן לעצורים, על כך כיצד היה מכה אותם במקל גומי-ברזל בשעה שהיו ערומים, התפרצותו לבית הכנסת וכיוצא באלה. דינו הועבר לבית המשפט המחוזי והוא המשפט הראשון מסוג זה המתקיים עתה במדינה (משפטו של אנדריי בניאק היה שונה: האשמות שיחסו לבניאק לא עמדו בקשר עם מחנה ריכוז ומלבד זה בניאק הוא נוצרי, שהאשם בהשתייכותו למפלגה פשיסטית, אנטי-יהודית).

הנשיא לא חתם. טענתו של הס' ניגור התבססה על שלש נקודות פורמליות. ראשית: חוק של עשית דין בנאצים ועוד ריהם אין לו תוקף משום שנשיא המדינה לא אישר אותו ולא חתם עליו. בהעדרו של ד"ר וייצמן, ששהה אז בשווייץ, חתם על החוק ממלא מקום של הנשיא, יוסף שפרינצק, יושב ראש הכנסת. לדברי עורך-הדין לא רשאי יושב ראש הכנסת למלא את מקומו של הנשיא באשר לסמכויות. והעיקר חוק שעליו חתם ממלא מקום של הנשיא אין לו תוקף.

הנקודה השניה: אין מקום לשמיעת המשפט הזה מאחר שרוב העדויות שהרשמו בחקירה המוקדמת היו עדויות של שמיעה. לפי החוק שנתקבל על ידי הכנסת אפשר לדון אדם בעד עבירה זו רק למוות (או לזכותו). יוצא, כי אם יימצא הנאשם הוניגמן חייב בהכאות של יהודים במחנה ריכוז, יצטרך בית המשפט לדון אותו לתליה. "דבר זה בלתי אפשרי" אמר הסניגור, "לא יהיה זה צדק, אלא צורה אכזרית של נקמת הציבור על צורה וסבל של אחריים". הטענה השלישית נגד החוק התבססה על כך, שבית המשפט הישראלי אינו יכול לדון כדוגמת בתי המשפט באירופה, מאחר שבתי המשפט הללו הורכבו מבאי כוח המעצמות או פעלו כבתי משפט צבאיים בשטחים שהיו בשעתו תחת כיבוש הגרמנים. החוקים שלפיהם פעל בית המשפט בנירנברג (שדן את הנאצים הגדולים למת) היו חוקים בינלאומיים. לא כן המצב בישראל. לבסוף הוסיף עורך-הדין, כי החוק הישראלי אינו הגיוני בזה שהוא דן על מעשים של העבר. יש הבלד רב בין חוק שחל באופן רטרואקטיבי (כגון החנינה) לבין חוק שנעשה במיוחד כדי לסלל במעשים שאירעו בעבר.

"אני יודע". את הצד ההשקפתי של הנימוק הפורמלי הזה הגיש הסניגור כך: אין יכולים להעניש אדם על מעשים שאירעו לפני עשר שנים. הערך החינוכי של החוק הוא בזה שהוא מזהיר את האדם לבל יעשה דברים רעים ואם אדם לא הוזהר, אין להענישו. "אפילו בתורה כתוב", אמר עורך-הדין, "אין עונשין אלא אם מזהירין". ההצעה הזאת על מה שכתוב בתורה עוררה התענינות מידית של השופטים. "היכן זה כתוב?", שאל נשיא בית הדין והתכונן כבר לרשום את התשובה כאסמכתא, אולם הסניגור לא ידע. "אי שם", אמר, "אני יודע".

המליץ המשפטי נשמעו מובנות ביותר במשל שהביא הסניגור ביחס לג' מוק האחרון שלו. הוא אמר: נניח, שארץ אורוגוואי תחוקק יום אחד חוק צמחונים, שלפיו צפוי כל אדם האוכל בשר לעונש מוות. והנה מגיע למדינת אורוגוואי נתין זה, שחי בארץ אחרת, שם זלל בשר כאוות נפש. הואיל והחוק האורוגוואי הוא רטרואקטיבי מבלי שים לב למקום העבירה, ייאסר האיש וייתלה על שאכל את הבשר במדינה אחרת בעבר. והרי זה יהיה עוול, ולא ייתכן כדבר הזה!

אחרי כל החקירות המוקדמות של המקרים של חשד במעשים אכזריים בעם היהודי יהיה עתה על בית המשפט לסלל בעצם חוקיותו של החוק.

הארץ

עלי בכה חוזר

המועד האחרון לעליית יהודי ישראל לעיראק הוא ה-30 ליולי (הבקר). יעקב גומברג, תל-אביב

פלאי חשבון

בבחירות לקונגרס הציוני הכיב, שנערך בשנת 1946 בבזל, היו התוצאות בתל-אביב: 60461 מצביעים מתוך 10845 שוקלים (מערב).
אמתי נאמן, חיפה

שלישי מכריא

חג משולשל זה הוא צעד קדימה בתי הליך הבראת המשק (ידיעות אחרונות). ג. פלדמן, ירושלים

אוצר רטוב

מומחי הבריאות טוענים שגם הכלור איננו מספיק לחיטוי הוזהב שבים (ידיעות אחרונות).
חן שפירא, ת"א